

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016

(kontynuacja)

Nowogródek Pomorski

Wprowadzenie i diagnoza problemu

Narkotyki i narkomania są problemem społecznym, który stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Rozpowszechnienie używania środków psychoaktywnych ma wielowymiarowe przyczyny, a szkody z tym związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego. Działania zapobiegawcze powinny mieć charakter interdyscyplinarny i wymagają zrównoważonego podejścia pomiędzy działaniami na rzecz ograniczenia popytu i ograniczenia podaży.

Diagnoza w obszarze uzależnienia od narkotyków

Dane ogólnopolskie:

W naszym kraju od lat rozpowszechnia się moda na używanie środków psychoaktywnych. Wzrasta liczba osób eksperymentujących z narkotykami i już uzależnionych, poszukujących pomocy. Drastycznie obniża się wiek biorących. Swobodny dostęp do narkotyków mają coraz młodsze dzieci. Szczególnie niepokojące jest rozszerzanie się tego zjawiska wśród młodzieży. Panuje wśród niej błędny pogląd, że krótkotrwałe i incydentalne zażywanie narkotyków nie jest szkodliwe dla zdrowia i nie prowadzi do uzależnienia.

Przeprowadzone wśród uczniów badania wykazały, że co trzeci uczeń szkoły średniej i gimnazjum (odpowiednio: 25,2% - gimnazjum, 37% - szkoła zawodowa, 40,8% - technikum i 38,2% - liceum) miało kontakt z narkotykami.

Dane lokalne:

Opracowana diagnoza lokalna - ankieta wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum, przeprowadzona w maju 2011 roku - dostarczyła niepokojących informacji dotyczących zjawiska narkomanii na terenie gminy Nowogródek Pom.

Badaniami objęto 60 uczniów szkoły podstawowej klas IV-VI oraz 90 uczniów gimnazjum. Wyniki wskazują, że 100% uczniów gimnazjum potrafi wymienić nazwy najbardziej popularnych narkotyków występujących na polskim rynku. 60% badanych przyznaje, że wie jak zdobyć narkotyki. 40% respondentów przynajmniej raz w życiu widziało narkotyk u kolegi, znajomego itp., 25% ujawnia, że próbowało narkotyków. 100% uczniów ma wiedzę na temat szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych.

65% badanych uczniów szkoły podstawowej wymienia przynajmniej 5 najbardziej popularnych środków, 15% wie, gdzie zdobyć narkotyki, 10% przynajmniej raz widziało narkotyk (marihuany), 10% próbowało narkotyków (marihuany), 100% respondentów zna szkodliwe skutki zażywania narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych.

W roku szkolnym 2012/2013 w związku z realizacją programu „Narkotyki-to mnie nie kreci” przeprowadzono w gimnazjum ankietę dotyczące kontaktu młodzieży z marihuaną. Ankietę wypełniło około 130 uczniów. 100% ma wiedzę na temat szkodliwości tej substancji. 75% uczniów wie, gdzie można nabyć specyfik, a 28% twierdzi, że przynajmniej raz próbowało. Przerażający jest fakt, iż prawie połowa badanych nie uważa marihuany jako narkotyku i chciałoby legalizacji tej substancji.

Takie same badania przeprowadzone w związku z drugą edycją programu w roku szkolnym 2013/14 wskazują nadal duży odsetek młodzieży, która wie, gdzie można zakupić narkotyki. Spadła natomiast liczba osób, które przyznały, że próbowały narkotyków. Nadal bardzo duży odsetek uczniów uważa, że marihuana nie jest niczym złym. Próbuje dowieść, że wręcz ma lecznicze działanie. Nie obawia się palenia tego specyfiku i uważa, że powinien być legalny.

Diagnoza w roku 2015, pomimo systematycznej realizacji programów profilaktyki na terenie szkół, nie wnosi wiele zmian. Wskazuje, że młodzież ma jeszcze łatwiejszy dostęp do marihuany, nie widzą w niej zagrożenia, a wręcz fascynację. Dotyczy to na szczęście niewielkiego odsetka uczniów. Do korzystania ze specyfiku niewielu się przyznało. Obecnie większe zagrożenie widzą w dopalaczach, przez co narkotyki postrzegają jako mniejsze zło.

I. Postanowienia ogólne

Podstawa prawna działań związanych z zapobieganiem narkomanii: *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224), która weszła w życie dnia 04 października 2005r.*

Akt ten stanowi, iż zadania z zakresu działania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie. Zgodnie z art. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonym uzależnieniem;
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

Gminny program jest integralną częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, a kierunki działań są zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

Program opiera się na inspirowaniu i współdziałaniu różnych podmiotów aktywnych na obszarze uzależnień.

1. Cele programu

- 1) Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
- 3) Organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, promowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie programów edukacyjnych, konkursów.
- 4) Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń; zwiększenie ilości kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych.
- 5) Ułatwienie osobom uzależnionym i ich rodzinom korzystania z różnych form pomocy społecznej, wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez Klub Integracji Społecznej przy GOPS.
- 6) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych związanej z przeciwdziałaniem narkomanii.

2. Partnerzy w realizacji programu:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Służba zdrowia
- Placówki oświatowe
- Wiejski Ośrodek Kultury
- Policja

- Organizacje pozarządowe prowadzące działalność w zakresie przeciwdziałania narkomani,
- Biblioteka Gminna,
- Sąd Rejonowy w Myśliborzu – kuratorzy zawodowi i społeczni.

II. Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej problematyki narkomani

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych działań edukacyjnych i prozdrowotnych.

- 1) Prowadzenie programów profilaktycznych edukacyjnych dla dzieci i młodzieży - Placówki Oświatowe (realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki), Sanepid.
- 2) Wprowadzanie programów alternatywnych jako element organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży - Placówki Oświatowe, Kluby Sportowe, WOK.
- 3) Prowadzenie konkursów i olimpiad wiedzy o zdrowiu wśród młodzieży.
Konkursy wiedzy o:
 - AIDS
 - Uzależnieniach - Placówki Oświatowe,
- 4) Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami.
- 5) Dofinansowanie istniejących świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży, prowadzenie w nich zajęć profilaktyczno – wychowawczych.
- 6) Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:
 - a. inicjowanie i organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych
 - b. organizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku: rajdy i wycieczki krajoznawcze, festyny, biwaki itp.
- 7) Organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.
- 8) Prowadzenie spotkań z rodzicami dotyczących zagrożeń związanych z narkomanią, dopalaczami, substancjami psychoaktywnymi i zachowaniami ryzykownymi.
- 9) Wspieranie merytoryczne kadry pedagogicznej przy opracowywaniu szkolnych programów profilaktycznych - Placówki Oświatowe, WOK, GKRPA
- 10) Dofinansowanie pobytu dzieci na koloniach i innych formach wypoczynku - w ramach środków GKRPA i GOPS

2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobieganiu temu zjawisku.

- 1) Diagnoza rozpowszechniania i używania środków psychoaktywnych oraz planowanie działań zapobiegawczych - Placówki Oświatowe, GKRPA, GOPS, Podstawowa Opieka Zdrowotna,

- 2) Prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych do określonych grup docelowych (młodzież szkół podstawowych i gimnazjalnych, rodzice): Placówki Oświatowe, GKRPA, WOK, Policja.
- 3) Zaopatrzenie Punktu konsultacyjnego w literaturę, ulotki, plakaty związane z problematyką narkomanii.
- 4) Upowszechnienie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotkowej – plakaty, ulotki, informatory, organizowanie promocji filmów, książek.
- 5) Współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki uzależnień - wszyscy wymienieni partnerzy.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.

- 1) Działalność Punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkomanii.
- 2) Zakup ulotek, broszur informacyjno – edukacyjnych dla szkół, WOK, GOPS.

4. Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń, zwiększenie ilości kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych.

- 1) Szkolenia podnoszące kompetencje osób realizujących zadania obejmujące problematykę narkomanii, w szczególności dla: pracowników szkół, pracowników socjalnych, wychowawców świetlic środowiskowych.
- 2) Szkolenia Rad Pedagogicznych na poziomie szkół podstawowych i gimnazjalnych w zakresie metody wczesnej interwencji wobec uczniów sięgających po środki psychoaktywne. - Placówki Oświatowe.
- 3) Współdziałanie z innymi organizacjami, stowarzyszeniami w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

III. Postanowienia końcowe

Zakres zadań może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację.

1. Spodziewane efekty realizacji programu

Prowadzenie różnorodnych działań ma na celu:

- a. Zwiększenie świadomości społecznej,
- b. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
- c. Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych
- d. Budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego, mając na uwadze szkody wywołane przez narkotyki.

2. Źródła finansowania programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki własne gminy

Dział 851- Ochrona Zdrowia,
Rozdział 85153 - Zwalczanie Narkomanii

3. Sposób kontroli realizacji programu:

Informację z realizacji działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w postaci ankiety opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomani.

4. Odbiorcy i czas realizacji programu:

- 1). Odbiorcy programu – społeczność gminy Nowogródek Pomorski w szczególności dzieci i młodzież
- 2) Czas realizacji programu – styczeń 2016 – grudzień 2016 r.

PRELIMINARZ GMINNEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA NARKOMANII NA 2016 ROK

ZADANIE	TERMIN REALIZACJI	KOSZT ZADANIA
1. Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego- przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o leczenie, przeprowadzanie rozmów, bieżący kontakt z Poradnią Uzależnień. Prowadzenie działań związanych z problemem narkomanii	Cały rok	2000 zł
2. Materiały biurowe		
3. Zakup broszur, plakatów, ulotek i materiałów do punktu (uzupełnianie podręcznej biblioteczki dotyczącej wiedzy o narkotykach) oraz do rozpowszechnienia wśród mieszkańców	Cały rok Wg potrzeb	200 zł 400 zł
4. Szkolenia podnoszące kwalifikacje pracownika punktu konsultacyjnego, członków komisji oraz partnerów w realizacji programu	Wg potrzeb	200 zł
5. Zobowiązanie do leczenia odwykowego. Dokonywanie diagnostyki osób z problemem narkotykowym przez biegłego psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od narkotyków i wskazanie zakładu leczniczego – (2 badania x 300 zł)	Wg potrzeb	600 zł
6. Pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia - działalność świetlic środowiskowych realizujących programy profilaktyczne,	Cały rok	1400 zł
7. Teatr lub koncert profilaktyczny	Cały rok	1300 zł
8. Warsztaty lub szkolenia dla rodziców		
9. Zakup pomocy do szkół – filmy, programy profilaktyczne do realizacji zadań profilaktycznych	Wg potrzeb	600 zł
10. Organizacja konkursu plastycznego – zakup materiałów plastycznych dla uczestników, nagrody.	Wg potrzeb	500 zł
	Październik	300 zł
RAZEM		7500 zł

